

Regler for beregning og publisering av norske pengemarkedsrenter – Nibor

Fastsatt første gang av FNO Servicekontor 14.4.2011, i kraft 1.8.2011. Fastsatt av Norske Finansielle Referanser AS (NoRe)¹ 16.12.2016, i kraft 1.1.2017. Endret² 29.08.2018, i kraft fra 01.12.2018

1. Reglens omfang og virkeområde

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider. Disse regler gjelder beregning og publisering av Nibor med løpetider 1 uke, 1 måned, 2 måneder, 3 måneder, 6 måneder.

Reglene gjelder for Nibor-administrator, panelbankene og de underleverandørene disse knytter til seg. Administrator og panelbankene er fullt ut ansvarlige for å følge disse reglene. Hvis oppgaver som beskrives i disse reglene flyttes til underleverandører eller medhjelper, er oppdragsgiver likevel fullt ut ansvarlig for at reglene følges fullt ut. Reglene kan ikke påberopes av brukere av Nibor eller andre.

Det vises for øvrig til de til enhver tid gjeldende bestemmelser om referanserenter og fastsettelsen av disse i lov og forskrift. Ved motstrid mellom disse regler og regler fastsatt i lov eller forskrift, er det sistnevnte som gjelder.

2. Definisjoner

Administrator:

Juridisk person ansvarlig for fastsettelsen av Nibor og det regelverk som styrer dette. Administrator for Nibor er NoRe.

Nibor-bidrag:

De renter som panelbankene melder inn som bidrag til beregningen av Nibor.

Panelbank:

Bank som leverer Nibor-bidrag til kalkuleringsagenten. Panelbank for Nibor kalles også Nibor-bank.

Innberetter:

Fysisk person i panelbank som deltar i leveringen av Nibor-bidrag fra panelbank.

Ledende bank:

---

¹ Finans Norges ansvar som administrator for Nibor ble overført til NoRe med virkning fra og med 1.1.2017.

² Endring gjelder frist for innrapportering av Nibor-bidrag i kalkuleringsagentens system, jf. regelverkets punkt 3.

Bank med høy kredittverdighet for kortsiktig gjeld som er aktiv i det norske penge- og valutamarkedet til konkurransedyktige betingelser.

3. Datagrunnlag og beregningsmetode

Nibor skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for usikrede utlån med ulike løpetider i norske kroner med levering om to dager, "spot", jf pkt 1. Nibor publiseres som nominell årsrente over 360 dager³, etter standard i valutamarkedet.

Fixingtidspunktet for Nibor er kl 12.00 hver markedsdag. På dager med kortere åpningstid i det norske valutamarkedet (nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag) er fixingtidspunktet kl. 10.00. Under særlige omstendigheter kan administrator beslutte at fixing skal utsettes til et senere tidspunkt på dagen. Melding om slik utsettelse skal publiseres, jf pkt 4.

Grunnlaget for Nibor skal være renter som panelbankene, jf pkt 5, har lagt inn i kalkuleringsagentens system, jf pkt 6, samme dag og som ligger inne på fixingtidspunktet for Nibor hver markedsdag. Disse rentene defineres som panelbankenes Nibor-bidrag. Nibor-bidrag skal være lagt inn i kalkuleringsagentens system senest 30 minutter før fixingtidspunktet, men kan justeres frem til fixingtidspunktet dersom markedsforhold tilsier dette. Nibor og Nibor-bidragene skal oppgis med to desimaler, avrundet etter standard regler.

Rentene som den enkelte panelbank leverer skal reflektere de renter banken vil kreve for utlån i norske kroner til en ledende bank. Rentene skal kunne betraktes som de beste anslag på markedsrenter, men ikke som bindende tilbud.

Nibor beregnes av den aktør som administrator utpeker som kalkuleringsagent, jf pkt 6, som et enkelt gjennomsnitt av de renter panelbankene har levert for hver løpetid. Beregningen foretas uten de to høyeste og de to laveste renter dersom flere enn syv banker har levert, og uten laveste og høyeste rente dersom fem til syv banker har levert. Dersom færre enn fem banker har levert, benyttes alle de leverte rentene. Nibor beregnes ikke dersom færre enn to banker har levert renter.

I tilfeller der det oppdages feil i beregningene, uavhengig av årsak, kan Nibor korrigeres inntil en time etter fixingtidspunktet. Dersom Nibor korrigeres, skal det samtidig publiseres melding om dette, jf pkt 4.

4. Publisering

Nibor publiseres hver markedsdag normalt kl 12.00, og kl 10.00 på dager med kortere åpningstid i markedet, jf pkt 3.

Det skal publiseres informasjon ved behov, og spesielt dersom

- Nibor ikke kan beregnes,
- Nibor korrigeres, eller
- fixingtidspunktet utsettes,

---

³ Prosentvis avkastning over løpetiden beregnes ved å dele rentesatsen med 360 og multiplisere med faktisk antall dager i løpetiden.

jf pkt 3.

Det avtales mellom administrator og kalkuleringsagenten hvordan publisering skal finne sted.

5. Panelbanker for Nibor

Kravene til panelbank for Nibor er at banken er aktiv prisstiller i det markedet hvor omfordeling av likviditet i norske kroner finner sted - i de aktuelle løpetider, i hele markedets åpningstid - og har vært det i en periode på minst tre måneder.

Panelbank for Nibor forplikter seg til å levere renter som beskrevet i pkt 3 for de aktuelle løpetider, og ha bemanning og systemer som gjør den i stand til å levere renter i henhold til disse reglene til enhver tid. Banken skal herunder sørge for den nødvendige opplæring av de personer som fastsetter og leverer renter.

Panelbank for Nibor plikter å loggføre de Nibor-bidrag som benyttes i fixingen, data som ligger til grunn for beregningen av Nibor-bidragene samt dokumentasjon av de vurderinger som ligger til grunn. Eventuell mangel på levering og begrunnelse for dette skal også dokumenteres. Panelbankene skal oppbevare loggføring og dokumentasjon i minst fem år. Materialet skal oppbevares i en form som er tilrettelagt for fremtidig tilgang, og i en slik form og på en slik måte at det ikke er mulig å endre informasjonsinnholdet.

Nibor-bidrag skal holdes konfidensielle inntil Nibor er publisert, jf. pkt 4. For å sikre en kvalitativ, enhetlig og transparent beregning og fastsettelse av Nibor er det av hensyn til markedet nødvendig at kalkuleringsagenten har eksklusivitet med hensyn til mottak og distribusjon av Nibor-bidrag samt kalkulering og distribusjon av Nibor. Panelbankene kan således ikke parallellrapportere Nibor-bidrag direkte eller indirekte til andre enn Nibor Kalkuleringsagent.

Panelbankene plikter å utlevere informasjon som det anmodes om for å ivareta de oppgaver som skal utføres etter dette regelverket. Panelbankene er ikke forpliktet til å utlevere informasjon som er taushetsbelagt etter lov samt konkurransesensitive opplysninger. Bankene er selv ansvarlige for å besvare spørsmål fra tredjeparter knyttet til de renter de har levert som grunnlag for beregningen av Nibor.

Den enkelte panelbank skal ha etablert klare retningslinjer for å identifisere og håndtere eventuelle interessekonflikter som kan oppstå som følge av at banken selv eller innberetter har interesser i markeder der Nibor benyttes som referanserenter. Bankens retningslinjer skal være dokumentert, og kunne fremlegges på anmodning fra Finanstilsynet.

Administrator behandler søknad fra banker om å bli opptatt som panelbank for Nibor. Nibor Styringsgruppe, jf pkt 7.2, fungerer som rådgivende organ for administrator i vurderingen av om banken oppfyller kravene. Finner administrator at banken fyller kravene, skal banken få en prøveperiode på tre måneder. I prøveperioden må banken forholde seg til panelbankenes forpliktelser. Nibor-bidragene fra banken vil publiseres i prøveperioden, men vil ikke inngå i beregningen av Nibor. Beslutning om godkjenning som panelbank for Nibor fattes av administrator etter innstilling fra styringsgruppen.

En bank kan forlate panelet for Nibor med én måneds skriftlig varsel til administrator. Eventuell gjeninntreden i panelet behandles som søknad om ny inntreden. Administrator kan, i godt begrunnede tilfeller, gi tillatelse til midlertidig uttreden fra panelet.

Godkjenning som panelbank for Nibor kan bli trukket tilbake dersom banken ikke lenger oppfyller kravene eller forpliktelsene til panelbankene. Beslutning om tilbaketrekning av godkjenning fattes av administrator etter konsultasjon med Kontrollutvalget, jf pkt 7.3. En panelbank vil med øyeblikkelig virkning bli suspendert fra panelet dersom den settes under offentlig administrasjon eller annen insolvensbehandling.

Den enkelte panelbank skal minst årlig skriftlig bekrefte overfor administrator at banken forholder seg til og følger dette regelverket samt de til enhver tid aktuelle retningslinjer.

6. Nibor Kalkuleringsagent

Nibor Kalkuleringsagent skal beregne Nibor, jf pkt 3.

Administrator kan inngå avtale med en leverandør om utførelsen av oppgaven som Nibor Kalkuleringsagent. Avtalen skal klart spesifisere hvordan kalkuleringsagentens oppgave skal utføres samt hvilket ansvar kalkuleringsagenten har. Det avtales mellom administrator og kalkuleringsagenten hvordan publisering skal finne sted, jf pkt 4.

Nibor Kalkuleringsagent skal ha egnede systemer og prosedyrer for å utføre beregning av Nibor som beskrevet i regelverket her.

Nibor Kalkuleringsagent kan be om informasjon fra panelbankene i forbindelse med sin oppgave som beskrevet her, jf pkt 5.

Nibor- bidrag skal holdes konfidensielle inntil Nibor er publisert, jf. pkt 4. Kravet om konfidensialitet er ikke til hinder for at informasjon om Nibor-bidrag utleveres til Nibor Overvåkingsfunksjon, jf pkt 7.4.

7. Styrings- og kontrollstruktur

7.1 Administrator

Administrator er ansvarlig for at følgende er offentlig tilgjengelig:

- gjeldende Nibor-regelverk,
- beregnet Nibor og meldinger knyttet til beregning av Nibor jf pkt 4,
- de renter bankene har levert som grunnlag for Nibor,
- hvilke banker som til enhver tid er panelbanker,
- navn på medlemmene av Nibor Styringsgruppe og Nibor Kontrollutvalg og
- navn på virksomhet(er) som ivaretar funksjonene som Nibor Kalkuleringsagent og Nibor Overvåkingsfunksjon.

Sekretariatsfunksjonene for Nibor Styringsgruppe og Nibor Kontrollutvalg ivaretas av administrator.

Administrator skal minst årlig innhente skriftlig bekreftelse fra Nibor Kalkuleringsagent hvor denne bekrefter å ha kunnskap om det til enhver tid gjeldende Nibor-regelverk med tilhørende retningslinjer, samt at denne oppfyller de oppgaver som regelverket tillegger kalkuleringsagenten.

7.2 Nibor Styringsgruppe

Nibor Styringsgruppe er et rådgivende organ for administrator. Nibor Styringsgruppe skal bestå av representanter fra panelbankene for Nibor og ha minst tre medlemmer. En panelbank har rett, men ikke plikt, til å være representert i styringsgruppen. Medlemmer til styringsgruppen oppnevnes av den enkelte panelbank. Det oppnevnes ikke vararepresentanter til styringsgruppen. Et medlem av styringsgruppen kan ikke samtidig være medlem av Nibor Kontrollutvalg.

Nibor Styringsgruppe skal:

- Løpende, og minst årlig, vurdere regelverkets hensiktsmessighet og datagrunnlaget for Nibor. Regelverket skal vurderes opp mot aktuelle regelverk og anbefalinger.
- Gi råd til administrator om endringer i regelverket og om praktisk gjennomføring av dette, herunder behov for presiseringer gjennom retningslinjer mv.
- Gi administrator anbefaling om vedtak vedrørende søknader om opptak som panelbank for Nibor.
- Utføre de oppgaver som styringsgruppen etter disse regler for øvrig er pålagt.

Styringsgruppen skal møtes etter behov, minst to ganger årlig. Enkelt saker kan behandles utenom møter såfremt hele styringsgruppen aksepterer dette. Styringsgruppen kan invitere observatører etter behov. Styringsgruppens innstillinger skal redegjøre for eventuelle innvendinger fremsatt mot flertallets konklusjoner.

7.3 Nibor Kontrollutvalg

For å sikre at Nibor reflekterer de beste anslag på markedsrenter og i denne sammenheng har tillit som referanserenter, skal det være etablert et kontrollutvalg. Nibor Kontrollutvalg skal bestå av representanter både fra panelbankene for Nibor og uavhengige virksomheter/institusjoner som anses å ha interesse av og god kjennskap til hvordan interbankmarkedet fungerer. Kontrollutvalget skal bestå av minst seks medlemmer. Panelbankenes representanter skal ikke utgjøre flertallet i utvalget. Kontrollutvalget oppnevnes av administrator. Det oppnevnes ikke vararepresentanter til kontrollutvalget. Et medlem av kontrollutvalget kan ikke samtidig være medlem av Nibor Styringsgruppe.

Nibor Kontrollutvalg skal:

- Føre tilsyn med at regelverket overholdes, herunder å evaluere panelbankenes bidrag til Nibor
- Motta og behandle henvendelser som reiser spørsmål ved om Nibor og rentegrunnlaget for Nibor er korrekt, vurdere brudd på regelverket og avgi innstilling om tilbaketrekning av godkjenning som panelbank for Nibor

Kontrollutvalget skal møtes etter behov, minst én gang årlig. Enkelt saker kan behandles utenom møter såfremt hele utvalget aksepterer dette. Kontrollutvalget kan invitere observatører etter behov. Utvalgets innstillinger skal redegjøre for eventuelle innvendinger fremsatt mot flertallets konklusjoner.

Kontrollutvalget skal bistås av Nibor Overvåkingsfunksjon, jf pkt 7.4.

Administrator kan utarbeide nærmere retningslinjer for Kontrollutvalgets arbeid.

7.4 Nibor Overvåkingsfunksjon

Nibor Overvåkingsfunksjon er en støttefunksjon for Nibor Kontrollutvalg i forbindelse med kontrollutvalgets oppgaver som beskrevet i pkt 7.3. Administrator kan inngå avtale med en leverandør om utførelsen av denne funksjonen.

Nibor Overvåkingsfunksjon kan, på vegne av administrator, be om informasjon fra panelbankene og Nibor Kalkuleringsagent i forbindelse med oppgaven som støttefunksjon for Nibor Kontrollutvalg. Slik informasjon skal holdes konfidensiell.

Det kan utarbeides nærmere retningslinjer for overvåkingsfunksjonens arbeid.

8. Ansvar

Panelbankene, Nibor Kalkuleringsagent og administrator har intet ansvar for at publisert Nibor er korrekt, utover hva som fremkommer av dette regelverk, tilhørende retningslinjer og avtaler mellom partene og det som følger av lov eller forskrift.

9. Taushetsplikt

Alle involverte parter skal bevare taushet om forhold som vedrører panelbankene eller virksomheter/personer som fremsetter spørsmål eller klager knyttet til beregningen av Nibor. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger gis til de til enhver tid gjeldende tilsynsmyndigheter.

Det vises for øvrig til regler om konfidensialitet som følger av den til enhver tid gjeldende lovgivning.

10. Tvisteløsning

Oppstår det tvist mellom panelbankene for Nibor eller tvil om fortolkningen eller praktiseringen av disse reglene, kan en bank bringe saken inn for administrator til uttalelse eller avgjørelse.

11. Klager på Nibor og varsling om mistanke om brudd på regelverk

Spørsmål ved om Nibor og rentegrunnlaget for Nibor er korrekt eller varsling om mistanke om brudd på regelverket, herunder mistanke om manipulasjon av Nibor-bidrag, skal fremsettes skriftlig overfor administrator. Administrator skal videreformidle klage eller varsling til Nibor Kontrollutvalg. Administrator og kontrollutvalget plikter å holde informasjon om klager eller varsler konfidensielt.

12. Endringer i regelverket

Endringer i dette regelverket besluttes av administrator. Før endringer i definisjon av Nibor eller metoden for fastsettelse av Nibor besluttes, skal forslag til endringer gjøres offentlig tilgjengelig med minst seks ukers frist til å fremsette merknader.

Det avtales mellom administrator og kalkuleringsagenten hvordan publisering av forslag til endringer i regelverket skal finne sted.

13. Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft 01.12.2018.